

POPSOWAĆ SIĘ (14) *vb pf*

się (11), się (3).

Oba o oraz a jasne.

inf popsować się (1). \diamond *fut 3 sg* popsuje się (5). \diamond *praet 3 sg m* popsował się (2). *n* popsowało się (1). \diamond *3 pl subst* popsowali się (1) [*cum N pl*: królestwá]. \diamond [*plusq 3 sg f* popsowała się była.] \diamond *con 3 sg n* by się popsowało (2). \diamond *3 pl subst* by się popsowały (2).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI w. s.v. popsuc.

1. Ulec zniszczeniu, zepsuciu; corrumpere se PolAnt (13) :

a. Dotyczy stanu fizycznego (8) : *KwiatKsiąż* G4v; A gdy już byli náfyczeni/ rzekł zwolennikom fwoim: Zbyerzcie ty odrobiny ktore zošťaly/ áby się nie popfowały. *RejPos* 80v; *RejZwierc* 110; Dla zgonin y plew ná oborze przętry máią bydź/ bo to w plewniách bárzo się prędko popfuie. *GostGosp* 48, 52; [cynamonu mieszek mały, który się popsował tak, że się do potrzeby ludzki nie godziel *InwMieszcz* 1580 nr 230]. [Cf też **b.**]

popsować się od czego (1): Nie lituy wtrácić pieniędzy dla brátá y przyiácielá/ ták iżbyś štąd żadnego pożytku nie miał/ á nie kryi ich pod kámiem ábyć się od rdze nie popfowały. *BudBib Eccli* 29/13.

α. O budowlach: ulec zburzeniu (1) : [przysiágl ná zad się niewroćić/ ażby [...] ziemię Fráncuską ták [pułtofzyl/ iżby kámiem ná kámienu nie zošťal [...]. *Dziewká Zołdánowá* słyżąc ty powieści/ nádefzłá iá chuc [...] iżby też miałto Páryż mogłá widzieć poko się niepopfuie *HistOtton* 43.]

W przeciwstawieniu: »popsować się ... trwać« (1): Pátrż co Fortuná broi: to się popfowało Co było nieruchome [tj. *starożytny Rzym*]/ trwa co się rucháło [tj. *rzeka Tybr*]. *SzarzRyt* D2v.

β. O krwi (1) : Bo gdzie się ty wilkości názbyt przylewáią/ Iuż zówždy przyrodzeniu wśytko złe dzyłáią. Rozum się zmienić musi y krew się popfuie/ Co ná skorze y we wnątrż potym okázuie. *RejWiz* 118.

b. Dotyczy uznania społecznego (1) :

W połączeniu szeregowym (1): Bych był Ieremiałzem/ [...] wkaźalbych zbotwiáłá y zgnoióńá fukniá/ ktorá trząfnáwfy/ gdyby się w perzyny rozlećiáł/ mowiłbych do was: Ták się popfuie y wniwecz obroći/ y w dym á w perzynę poydźie chwałá wáłzá/ y wśytki došťátki y máiętności wáłze. *SkarKazSej* 705b.

c. Dotyczy stosunków politycznych [czym] (1) :

W połączeniu szeregowym (1): słychaćie y odálznych [*królestwach*]/ czym poginęli? Czym [pułtofzáli? Czym się popfowali? Niczym infzy^m iedno niezgodám wiary *BiałKaz* I.

d. Dotyczy moralności (3) : Wítháń á idź z thąd co narychley/ ábowiem lud twój ktoryś z Egiptu wywiodł popfował się/ á prędko się wchylili zdrogi/ ktorá ia im rofkazał/ y vlali sobie Bálwaná. *BibRadz Deut* 9/12; Ták się świat popfował. iż częsem wśtydliwy musi się dla fwey wśtrzymięźliwości między wśztecznikámi zápałác. *PowodPr* 70.

popsować się od kogo (1): áleby [práwnie ták] [zabójca] miał być wypędzon zówždy od [społku] ludzi poćciwych/ iáko párfzywa [szkápá/ áby się y infze štádo od niego nie popfowało. *RejZwierc* 37v.

[*W przen:* A ziemiá popfowálá się byłá przed Bogiem/ y nápełnióńá niepráwością. *Leop* 1577 *Gen* 6/11.]

2. Zostać zmarnotrawionym (1) : Pátrz záfię czo fie íkárbu Bożego popfuie ná owy pozłóćifte nitki/
ná owy forboty/ ná owy teperelle *RejZwierc* 57v.

Synonimy: **1.** skazić się, zniszczyć się; **2.** pokazić się.

Formacje współrdzenne cf PSOWAĆ.